

i předměty upotřebené neb určené k jich zhotovení prohlášeny za propadlé, ať náleží vinníku či osobě jiné.

§ 8.

Kdo veřejně nebo před více lidmi nebo v tiškopise, rozšiřovaném vyobrazení nebo spise vyzývá ke spáchání trestného činu uvedeného v § 4 nebo 5 nebo k účasti na něm nebo kdo takový čin vychvaluje neb ospravedlniti hledí nebo kdo vůbec dává návod k tomu, jak shora uvedené trestné činy mají se páchat, trestá se za zločin těžkým žalářem od pěti do deseti let.

§ 9.

Kdo se doví věrohodným způsobem o tom, že se chystá zločin uvedený v § 4, neb o úmluvě nebo spolčení zmíněném v § 5 aneb o skutečnostech, zakládajících zločin uvedený v § 6, v čas, kdy nebezpečí (§ 4) mohlo býti odvráceno, a úmyslně opomine to oznámiti úřadu, ačkoliv oznámení takové mohl učiniti snadno a bez nebezpečí pro sebe, své příslušníky (§ 216 trestního zákona z 27. května 1852, č. 117 ř. z., § 522 voj. tr. zákona z 15. ledna 1855, č. 19 ř. z., § 78 zák. čl. V. z r. 1878) nebo pro osoby, jež má pod svou zákonnou ochranou, dopouští se zločinu, byl-li ohrožen majetek, zdraví nebo život jiného. Trestem je žalář od šesti měsíců do jednoho roku a byl-li v případě § 4 usmrcen člověk, těžký žalář od jednoho do pěti let.

§ 10.

Trestnost zločinů uvedených v § 4, 5 a 6 pomine, když vinník upustí od podniku dobrovolně a ne proto, že zločin byl odhalen, a ne pro jiné překážky, a když úplně buď sám napraví nebo včasným oznámením úřadu zamezí všelikou újmu, jež vzešla z činnosti jeho nebo jeho spoluvinníků.

§ 11.

Odsoudí-li soud pro trestný čin uvedený v § 3, 4, 5, 6 nebo 8, může uznati, že vinník se vyhošťuje (§ 240, lit. f, g, h trestního zákona z 27. května 1852, č. 117 ř. z.), nebo že může býti dán pod policejní dohled.

§ 12.

Je-li čin podle obecného (vojenského) trestního zákona trestný přísněji nežli podle tohoto zákona, budiž užito přísnějších trestních ustanovení obecného (vojenského) trestního zákona.

§ 13.

Konati hlavní přelíčení o obžalobách pro zločiny uvedené v § 4, 5, 6 a 8 přísluší soudu porotnímu.

51.

Zákon ze dne 19. března 1923 o státním soudě.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

HLAVA I.

Organisace státního soudu.

§ 1.

Zřízení státního soudu.

Pro celé území Československé republiky zřizuje se státní soud v sídle nejvyššího soudu.

§ 2.

Složení státního soudu.

Státní soud skládá se z předsedy, jeho náměstka a potřebného počtu soudců z povolání a přísedících.

Předsedu státního soudu a jeho náměstka jmenuje na návrh vlády prezident republiky na dobu tří let.

Předsedu zastupuje jeho náměstek a náměstka soudce z povolání podle služebního pořadí nejstarší.

Potřebný počet soudců z povolání ustanovuje prezident nejvyššího soudu ze členů tohoto soudu nebo sborových soudů II. stolice na jeden rok. Na touž dobu ustanovuje jejich náhradníky (§ 5, odst. 1. a 2.) ze soudců znalých vojenského trestního práva. Soudcové z povolání pozbývají svého úřadu, jakmile přestali býti členy nejvyššího soudu nebo sborových soudů II. stolice.

Kolik má býti přísedících, určí vláda po každé podle potřeby. Jmenuje je na dobu tří let prezident republiky z osob, které mu navrhně vláda.

Týmž způsobem děje se jmenování nových členů na zbytek funkčního období, ukáže-li se toho potřeba.

§ 3.

Přísedící.

Přísedící musí býti státními občany Československé republiky, práva znalí, nejméně

40letí, nesmějí býti nezpůsobilými k úřadu porotce (§ 2 zákona z 23. května 1919, č. 278 Sb. z. a n.). Aktivní státní zaměstnanci, vyjímaje vysokoškolské profesory, nemohou býti přísedícími státního soudu.

Úřad přísedícího smí býti odmítnut nebo složen jen z důvodů závažných. Rozhodnutí o tom náleží předsedovi státního soudu.

Přísedící, pokud konají svůj úřad, jsou soudci po rozumu § 98 ústavní listiny; za porušení svých soudcovských povinností odpovídají jedině disciplinárnímu soudu nejvyššího soudu.

Disciplinárními tresty jsou písemné napomenutí, peněžitá pokuta do 10.000 Kč a ztráta členství ve státním soudě. Na tuto ztrátu uzná disciplinární soud také, vyjde-li na jevo, že přísedící neměl v době svého jmenování některé náležitosti uvedené v odst. 1. nebo že jí později pozbyl.

§ 4.

Zasedací období.

Státní soud soudí v obdobích, jichž počet a počátek určí podle potřeby jeho předseda.

§ 5.

Senáty.

Hlavní přelíčení před státním soudem koná se před senátem složeným ze šesti členů. Tři z těchto členů jsou soudcové z povolání, z nichž jeden předsedá.

Jde-li o případy, kde jsou obžalováni výlučně osoby podřízené pravomocí soudů vojenských, budiž na místo jednoho soudce z povolání přihrán náhradník ze soudců znalých vojenského trestního práva (§ 2, odst. 4.). Pro případy jiné těchto náhradníků přibírat nelze.

Předseda státního soudu sestaví před počátkem každého kalendářního roku potřebný počet senátů na celý tento rok tím způsobem, že stanoví jejich předsedy a členy, jakož i potřebný počet náhradníků; při tom zároveň určí, v jakém pořadí náhradníci nastupují.

Veškerá rozhodnutí mimo hlavní přelíčení, pokud nenáleží předsedovi soudu nebo předsedovi senátu, činí státní soud ve shromáždění tří soudců z povolání. Proti těmto rozhodnutím není opravného prostředku.

Takto sestavené stálé senáty vyhlásí se v úředním listě Československé republiky.

§ 6.

Vyloučení a zamítání.

(1) Člen státního soudu je vyloučen:

1. je-li činem sám poškozen nebo je-li poškozený, obviněný, žalobce neb obhájce s ním příbuzný nebo sešvakřen v pokolení vzestupném nebo sestupném, je-li jeho bratranec nebo sestřenice nebo s ním ještě blíže příbuzný nebo ve stejném stupni sešvakřen, je-li k němu v poměru adoptivním nebo pěstounským, poručenském neb opatrovnickém;
2. byl-li mimo svůj úřad svědkem trestného činu nebo byl-li v této trestní věci vyslechnut jako svědek nebo znalec;
3. byl-li v téže věci vyšetřujícím soudcem, obhájcem, zástupcem soukromého žalobce neb účastníka nebo státním zástupcem.

(2) Obviněný i veřejný žalobce (§ 8) má právo zamítnouti soudce z povolání, může-li uvést a osvědčiti jiné podstatné důvody proti jeho úplné nestrannosti.

(3) Každý člen soudu, u něhož se vyskytne některý důvod uvedený v odstavci prvním nebo druhém, je povinen oznámiti to ihned předsedovi státního soudu. Předseda učiní toto oznámení presidentovi nejvyššího soudu.

(4) O vyloučení nebo zamítnutí člena státního soudu rozhoduje s konečnou platností předseda státního soudu nebo, jde-li o vyloučení předsedy státního soudu, nejvyšší soud.

(5) Obviněný může zamítnouti dva přísedící bez udání důvodu (§ 19.). Je-li několik obviněných, vykonávají toto právo zamítací společně. Neshodnou-li se, rozhoduje větší počet hlasů, při rovnosti hlasů je odmítnut ten, kdo v seznamu přísedících je uveden na místě pozdějším.

(6) Právo zamítací uvedené v odstavci druhém a pátém lze vykonati nejpozději osmý den před hlavním přelíčením.

(7) Došlo-li k vyloučení nebo zamítnutí člena státního soudu, učiní předseda státního soudu čeho třeba, aby byl senát doplněn.

§ 7.

Slib.

Předseda státního soudu, jeho náměstek a soudcové z povolání vykonají do rukou

presidenta nejvyššího soudu přísedící slib, že budou šetřiti zákonů a věrně plniti své soudcovské povinnosti. Stejný slib vykonají přísedící před svým prvním soudcovským úkolem do rukou předsedy státního soudu, který je před tím upozorní na jejich práva a povinnosti.

§ 8.

Veřejný žalobce.

Veřejným žalobcem u státního soudu je vrchní státní zástupce v sídle státního soudu nebo jeho náměstek.

§ 9.

Osobní a věcné náklady.

O potřebný pomocný personál, místnosti a věcné potřeby postará se justiční správa.

Přísedícím přísluší náhrada za ztrátu času, a nebydlí-li v místě soudu, také náhrada za cestu, nocleh a stravu ve výši, která se určí nařízením.

Stejným způsobem se ustanoví, jaká náhrada přísluší obhájcem zřízeným z moci úřední. Tyto náklady zakládá stát s výhradou práva k náhradě proti osobě, která je povinna nésti útraty trestního řízení.

§ 10.

Pořádkové pokuty.

Nedostaví-li se přísedící k hlavnímu přelíčení bez dostatečné omluvy, může mu předseda senátu uložit peněžitou pokutu, přiměřenou jeho majetkovým poměrům a podle okolností též náhradu útrat zmařeného hlavního přelíčení. Přísedící má právo do osmi dnů podati proti tomu námitky, o nichž rozhodne s konečnou platností tříčlenný senát (§ 5, odst. 5.).

§ 11.

Příslušnost.

Sbíhá-li se s trestným činem, o němž přísluší rozhodovati státnímu soudu, jiný trestný čin, náleží státnímu soudu konati trestní řízení i také o tomto trestném činu, je-li s oním ve skutkové souvislosti. Státní soud může však takovou trestní věc vyloučiti a odkázati ji soudu, jenž by jinak byl příslušný.

HLAVA II.

Řízení.

§ 12.

O b e c n á z á s a d a.

O řízení před státním soudem platí obdobně ustanovení trestního řádu ze dne 23. května 1873, č. 119 ř. z., pokud tento zákon nestanoví odchylek.

§ 13.

Ř í z e n í p ř í p a v n é.

Přípravné řízení koná se u soudu příslušného podle obecných pravidel, a to podle ustanovení trestního řádu pro ten soud platného.

Před podáním spisu obžalovacího je provéstí vyšetřování (přípravné vyšetřování, vyhledávací řízení).

§ 14.

Ř í z e n í o b ž a l o v a c í.

Po skončeném vyšetřování podá státní zástupce soudu uvedeného v § 13 do čtrnácti dnů obžalovací spis u státního soudu v předepsaném počtu stejnopisů, připoje veškeré spisy.

Státní soud rozhodne z povinnosti úřední o své příslušnosti a přípustnosti obžaloby podle zásad uvedených v §§ 211 a 213 až 215 tr. ř., s úchytkami uvedenými v následujících paragrafech. Proti tomuto rozhodnutí není opravných prostředků.

Soukromý účastník nemá práva podati obžalobu podpůrnou (§ 48 tr. ř.).

§ 15.

Uzná-li státní soud, že je příslušný a že obžaloba je přípustná, vysloví, že obviněný se dává v obžalobu. Zároveň rozhodne o uvalení nebo dalším trvání vazby, jakož i o tom, má-li se některá věc vyloučiti z trestního řízení. O svém rozhodnutí dá věděti obviněnému zároveň se spisem obžalovacím a veřejnému žalobci (§ 8).

§ 16.

Prohlásí-li se státní soud nepřislušným, uvědomí o tom obviněného i státního zástupce podávajícího obžalovací spis. Tomuto státnímu zástupci náleží, aby do osmi dnů u příslušného soudu buď podal nový spis obžalovací neb učinil jiné návrhy.

Totéž platí, vyloučil-li státní soud některou trestní věc ze společného řízení a odkázal-li ji soudu jinak příslušnému.

§ 17.

Výrok jiného soudu o nepříslušnosti.

Má-li sborový soud první stolice, soud porotní nebo soud vojenský, před nímž se koná hlavní přelíčení, za to, že věc náleží před státní soud, vysloví usnesením svou nepříslušnost. Rozhodnutí o tom náleží v řízení před soudem porotním soudnímu sboru samému. Proti takovému usnesení není opravného prostředku.

Má-li soud rozhodující o námitkách proti obžalovacímu spisu za to, že je příslušný státní soud, vysloví toliko nepříslušnost soudu, u něhož byl podán spis obžalovací, uveda tento důvod.

V obou těchto případech náleží státnímu zástupci, aby do osmi dnů buď podal státnímu soudu nový spis obžalovací neb učinil jiné návrhy.

§ 18.

Závaznost výroku o nepříslušnosti státního soudu.

Výrok státního soudu, jímž se prohlásil nepříslušným, je pro všechny jiné soudy závazný, leč by skutkový podklad tohoto výroku podstatně se změnil po rozhodnutí státního soudu.

§ 19.

Přípravy k hlavnímu přelíčení.

Předseda senátu, když uvědomuje obviněného o rozhodnutí podle § 15, vyzve ho zároveň, aby se prohlásil, chce-li, hledě na spis obžalovací, činiti návrhy na provedení dalších průvodů nebo jinaké zjištění. Zároveň vyzve jej, aby do určité lhůty oznámil, zřídí-li si obhájce; neučiní-li tak, zřídí se mu neodkladně obhájce z moci úřední z osob oprávněných k obhajování u soudů Československé republiky.

Usnese-li se státní soud, aby obviněný byl vzat do vazby neb aby v ní byl ponechán, zařídí předseda senátu, aby byl dodán do věznice, určené pro vyšetřovance státního soudu.

Den hlavního přelíčení nařídí předseda senátu tak, aby obsílka byla obžalovanému doručena nejpozději čtrnáct dnů před tímto dnem, leč by obviněný výslovně souhlasil se zkrácením této lhůty.

Spolu s obsílkou buďtež obviněnému oznámena jména členů nalézacího soudu a jména

náhradníků a budiž poučen o právu zamítacím.

Hlavní přelíčení koná se zpravidla v sídle státního soudu. Podle potřeby může však státní soud se usnésti, že hlavní přelíčení se bude konati na jiném místě republiky.

§ 20.

Hlavní přelíčení.

Hlavní přelíčení koná se podle pravidel platných pro sborové soudy první stolice.

Zastupování obžaloby při hlavním přelíčení může ministerstvo spravedlnosti přenést na některého státního zástupce.

Státní soud rozhodne v každém případě ve věci samé, i když nabude přesvědčení, že čin, jehož se obžalovaný dopustil, náleží pod jiné ustanovení trestního zákona nežli je v obžalobě uvedeno.

Při rozhodování věci řídí se státní soud ustanoveními trestních zákonů, jichž by bylo užití soudu příslušnému podle obecných pravidel.

Úhrnný a sjednocený trest podle § 517 trestního řádu zák. čl. XXXIII. z r. 1896, stanoví státní soud vždy sám v neveřejném sezení. Proti tomuto rozhodnutí není opravného prostředku.

§ 21.

Hlasování.

Přisedící hlasují před soudci z povolání.

§ 22.

Opravné prostředky.

Proti rozsudku státního soudu je přípustna jedině dovolací stížnost na nejvyšší soud z těchto důvodů:

1. že byl porušen trestní zákon (§ 281, č. 9 až 11 tr. ř.),

2. že byla hrubě porušena některá stěžejní zásada trestního řízení.

Důvod uvedený pod č. 2 lze uplatňovati toliko, měla-li vytýkaná vada rozhodující vliv na výrok o vině.

Zmateční stížnost k zachování zákona je přípustna.

§ 23.

Dovolací stížnost mohou podati ve prospěch obžalovaného obžalovaný, jeho zákonný zástupce a obhájce; je-li obžalovaný nezletilý, může proti jeho vůli dovolací stížnost podati zákonný zástupce i obhájce.

V neprospěch obžalovaného může ji podati toliko veřejný žalobce (§ 8).

Jinak platí o podávání dovolací stížnosti a řízení o ní obdobně ustanovení §§ 284 až 293 tr. ř. a zákona ze dne 31. prosince 1877, č. 3 ř. z. z roku 1878. Při tom užití jest o dovolacím důvodě, uvedeném v §u 22, odst. 1, č. 2, ustanovení platných o zmatečném důvodu, uvedeném v § 281, č. 4 tr. ř.

O všech opravných prostředcích rozhoduje nejvyšší soud.

§ 24.

V ý k o n r o z s u d k u.

Jakmile rozsudek nabude právní moci, zasle státní soud veškeré spisy sborovému soudu první stolice svého sídla, a jde-li o osobu podřízenou vojenské soudní pravomoci, divisičnímu soudu téhož místa. Těm náleží postarati se, aby byl rozsudek vykonán podle platných ustanovení. Jím přísluší také učiniti veškerá další rozhodnutí přikázaná jinak soudu nalézacímu. Rozhodovati o návrhu na obnovu trestního řízení a rozhodovati v případech §§ 410 a 411 tr. ř. zůstává se státnímu soudu samotnému.

HLAVA III.

Závěrečná ustanovení.

§ 25.

Státním zástupcem rozumí se v §§ 14, 16, 17 a 20, jde-li výlučně o osobu podřízenou jinak vojenské soudní pravomoci, vojenský prokurátor.

§ 26.

Státní soud je příslušný také pro trestné činy spáchané před účinností zákona na ochranu republiky, pokud obžaloba v této době nenabyla ještě právní moci.

§ 27.

První jmenování soudců z povolání platí do konce roku 1923, první jmenování předsedy soudu, jeho náměstka a přísedících do konce roku 1925.

§ 28.

V příloze stanovené znění zákonných ustanovení prohlašuje se za autentické.

§ 29.

Tento zákon nabude účinnosti dnem vyhlášení.

Jeho provedení ukládá se ministrům spravedlnosti a národní obrany.

T. G. Masaryk v. r.

Malypetr v. r.

Dr. Dolanský v. r. Udržal v. r.

Příloha I.

Zákon ze dne 23. května 1873, čís. 119 ř. z.
(řád soudu trestního).

§ 211.

Sborový soud druhé stolice má obžalobu prozatím zamítnouti, shledá-li toho potřebu, aby se nějaká formální vada odstranila, nebo aby se věc lépe vyjasnila.

Žalobce má pak vyšetřujícímu soudci ve třech dnech učiniti své případné návrhy nebo podati znovu obžalobu (§§ 27 a 46).

§ 213.

Má-li sborový soud druhé stolice za to, že obžalobě odporuje některý z důvodů dále uvedených, má rozhodnouti: obžaloba se nepřipouští a řízení se zastavuje. Tyto důvody jsou:

1. že skutek, který se dává obviněnému za vinu, není činem trestným k soudu příslušejícím;

2. že tu není dostatečných důvodů, z nichž by obviněný mohl se považovati za podezřelého z takového skutku;

3. že jsou tu okolnosti, pro které skutek přestává býti trestným nebo pro které stíhání skutku jest vyloučeno; konečně,

4. že tu schází podle zákona potřebná žádost nebo přivolení osoby k tomu oprávněné.

Netýče-li se tento výrok všech článků obžaloby, má sborový soud zároveň naříditi, že ty články, ohledně nichž výrok byl vydán, mají ze spisu obžalovacího odpadnouti.

Je-li důvod, z něhož se obžaloba nepřipouští, také některému spoluobžalovanému ku

prospěchu, který žádných námitek neučinil, má sborový soud si počínati tak, jako by byl tento spoluobžalovaný námitky učinil.

§ 214.

Není-li tu žádný z případů v §§ 211—213 uvedených, má rozhodnutí zníti: Obžaloba se připouští.

V tomto případě budiž zároveň učiněno usnesení o všech návrzích, týkajících se toho, má-li se více obžalob spojití nebo rozdělití a mají-li se obeslati svědci a znalci. Mimo to má se jak v tomto případě, tak i v případech v §§ 211—213 uvedených učiniti potřebné opatření ohledně vazby obviněného, ohledně jeho dodání k jinému soudu nebo ohledně jeho propuštění na svobodu.

§ 215.

Tato rozhodnutí (§§ 211—214) buďtež odůvodněna tak, aby se jimi nepředbíhalo rozhodnutí soudu ve věci hlavní rozhodujícího.

Ve vyhotovení těchto rozhodnutí buďtež uvedena jména soudců, kteří se jednání zúčastnili.

§ 281.

Zmateční stížnost se může podati do rozsudku osvobozujícího jen v neprospěch obžalovaného, do rozsudku odsuzujícího však jak v jeho prospěch tak i v jeho neprospěch, vždycky ale jen tehdy, když tu je některý z těchto důvodů zmatečnosti:

4. když při hlavním přelíčení nebylo o nějakém návrhu stěžovatelově rozhodnuto, aneb když bylo mezitímním nálezem proti jeho návrhu neb odporu vyneseny opomenuto nebo nesprávně použito nějakého zákona neb nějaké zásady trestního řízení, jichž šetření káže podstata řízení, kterým se zabezpečuje trestní stíhání i obhajování;

9. když byl vyneseny výrokem porušen zákon nebo ho bylo nesprávně použito pokud jde o otázku:

a) je-li skutek obžalovanému za vinu kladený zločinem, přečinem nebo nějakým jiným činem trestným před soud příslušejícím;

b) jsou-li tu okolnosti, pro které skutek přestává býti trestným, nebo pro které nemůže býti stíhán, a konečně

c) schází-li obžaloba dle zákona potřebná;

10. když skutek, na němž se rozhodnutí zakládá, byl nesprávným výkladem zákona uvažován dle nějakého zákona trestního, který se k němu nevztahuje;

11. když soud při vyměřování trestu vykročil ze své moci trestní nebo z mezí zákonné sazby trestní, pokud se tato sazba zakládá na přitěžujících nebo polehčujících okolnostech v zákoně jmenovitě uvedených, nebo když vykročil z mezí svého práva zaměňovacího nebo zmírňovacího, nebo když porušil nebo nesprávně použil ustanovení § 293, odstavec 3, a § 359, odstavec 4.

§ 284.

Zmateční stížnost budiž ohlášena do tří dnů po prohlášení rozsudku u sborového soudu první stolice. Nebyl-li obžalovaný při prohlášení rozsudku přítomen (§ 234), budiž tato stížnost ohlášena do tří dnů po uvědomění jeho o rozsudku (§ 269).

Příbuzným obžalovaného v § 282 uvedeným běží lhůta k ohlášení zmateční stížnosti od téhož dne, od kterého počíná obžalovanému.

Ohlášení zmateční stížnosti má účinek odkládací. Avšak propuštění z vazby obžalovaného, který byl osvobozen, se může odložit jen, když zmateční stížnost podá státní zástupce a to jen tehdy, když ji hned při prohlášení rozsudku ohlásí a když podle okolností odůvodněna jest domněnka, že obžalovaný útekem se řízení vyhne. Proti propuštění z vazby se nepřipouští opravný prostředek.

§ 285.

Stěžovatel má právo do osmi dnů po ohlášení opravného prostředku a, pokud před anebo při ohlášení téhož žádal za opis rozsudku, po doručení tohoto podati soudu provedení důvodů své stížnosti, kteréž se má předložiti ve dvojím vyhotovení. Týž musí buď v tomto spisu aneb při ohlášení své stížnosti důvody zmatečnosti každý o sobě a určitě označiti, jinak soud zrušovací nevezme k jeho stížnosti zřetele. Podá-li spis stížný ve lhůtě zákonem vyměřené, dodá se jeho odpůrci s tím pokynem, že může v osmi dnech podati svůj odvod.

Když se podá tento odvod, nebo když projde lhůta k tomu vyměřená, zašlou se všechny spisy soudu zrušovacímu, který o tom má rozhodnouti.

§ 286.

Soud zrušovací se má nejprve v sezení neveřejném raditi o zmateční stížnosti, slyšev dříve generálního prokurátora. Byla-li stížnost pozdě ohlášena, nebo nejsou-li důvody zmatečnosti označeny každý zvlášť a určitě, nebo jsou-li již nějakým dřívějším rozhodnu-

tím zrušovacího soudu v téže věci učiněným odstraněny, nebo nezakládá-li se stížnost na některém důvodu zmatečnosti v § 281 uvedeném, a nebo nebyla-li podána od osoby k tomu oprávněné, má ji zrušovací soud ihned zamítnouti. Totéž se má učiniti, jde-li jen o zmateční stížnost založenou na § 281, č. 5, a shledá-li soud zrušovací, že není odůvodněnou. Mimo tyto případy má zrušovací soud buď ihned, aneb je-li tvrzeno, že byla porušena forma (§ 281, č. 1—4), když si dříve o tom zjedná potřebná snad skutková vysvětlení, ustanoviti den k veřejnému líčení té věci a obeslati obžalovaného jakož i soukromého žalobce, je-li tu jaký, tím způsobem, aby oni obdrželi obsílku nejméně osm dní dříve. Při tom budiž jim připomenuto, kdyby nepřišli, že jejich stížnosti a provedení budou předneseny a rozhodnutí za základ položeny.

Je-li obžalovaný ve vazbě, dá se mu o dnu soudním věděti s tím podotknutím, že může za sebe poslati jenom obhájce.

Pojmenoval-li již nějakého obhájce, nebo žádal-li, aby mu byl obhájce ustanoven, má se obsílka dodati jen obhájci.

§ 287.

Líčení věci před soudem zrušovacím v ustanovený den jest veřejným dle ustanovení §§ 228—231.

Nejprve vyloží některý člen soudu zrušovacího, presidentem k tomu ustanovený, jako zpravodaj dosavadní běh řízení trestního a vytkne důvody zmatečnosti od stěžovatele uvedené, jakož i sporné body z toho vznikající, nepronášeje však svého mínění o tom, jak by se mělo rozhodnouti.

Potom obdrží slovo stěžovatel, aby stížnost svou odůvodnil a po něm jeho odpůrce, aby odpověděl. Obžalovaný neb jeho obhájce má za všech okolností právo mluvit poslední. Nepřišla-li některá strana, přečte se její spis stížný nebo její odvod. Pak soud se odebere do poradní síně.

§ 288.

Shledá-li zrušovací soud, že zmateční stížnost jest neodůvodněnou, má ji zamítnouti a byla-li podána zřejmě svévolně nebo jen ku protahování věci, má stěžovateli aneb dle okolností jeho obhájci uložit pokutu od dvaceti do dvou set korun.

Je-li zmateční stížnost odůvodněnou, má se rozsudek, pokud jest vzat v odpor a pokud se ho důvod zmatečnosti dotýká, zrušiti a dle

různosti důvodů zmatečnosti podle těchto předpisů rozhodnouti a pak dále jednati:

1. Je-li tu některý z důvodů zmatečnosti uvedených v § 281 pod č. 1—5, nařídí zrušovací soud nové hlavní přelíčení a přikáže věc dle svého uvážení buď témuž nebo jinému sborovému soudu prvé stolice.

2. Vyřknul-li sborový soud neprávem svoji nepřislušnost nebo nevyřídil-li obžalobu (§ 281, č. 6 a 7), nařídí mu soud zrušovací, aby vykonal přelíčení a vynesl rozsudek, který se má v posléz uvedeném případě vztahovati jediné k těm článkům obžaloby, jež zůstaly nevyřízeny.

3. Ve všech jiných případech rozhodne zrušovací soud ve věci samé, položiv za základ svého rozhodnutí ty skutečnosti, které sborový soud prvé stolice zjistil, nepřekročiv obžalobu (§ 281, č. 8). Shledá-li však soud zrušovací, že v rozsudku a v důvodech rozhodovacích nejsou zjištěny ony skutečnosti, které při správném použití zákona měly by býti základem nálezu, přikáže věc buď témuž nebo jinému sborovému soudu prvé stolice, po případě také příslušnému soudu okresnímu, aby se vykonal nové přelíčení a učinilo nové rozhodnutí.

§ 289.

Směřuje-li zmateční stížnost jen proti některým opatřením rozsudku a má-li soud zrušovací za to, že se tato opatření mohou od ostatního rozsudku oddělit, může rozsudek v odpor vzatý zrušiti jen z části. Totéž platí, když v odpor vzatý rozsudek se zakládá na několika činech trestných a zmateční stížnost se vztahuje jen k řízení nebo k posouzení ohledně jednotlivých z nich, když však zároveň jde na jevo, že lze provésti potřebné částečné opakování řízení, aneb že i bez něho lze vynést nový výrok o tomto jednotlivém činu trestném.

§ 290.

Zrušovací soud se má omeziti na důvody zmatečnosti, které stěžovatel výslovně nebo aspoň zřetelným poukazem k nim uplatňoval. Přesvědčí-li se však při zmateční stížnosti kýmkoliv podané, že bylo trestního zákona v neprospěch obžalovaného nesprávně použito (§ 281, č. 9—11), aneb že tytéž důvody, na nichž se zakládá jeho opatření ve prospěch některého obžalovaného učiněné, jsou ku prospěchu také některému spoluobžalovanému, který zmateční stížnosti nepodal, má z povinnosti úřední tak postupovati, jako kdyby

dotčený důvod zmatečnosti byl býval uplatňován.

Byla-li zmateční stížnost podána jenom ve prospěch obžalovaného, nemůže mu soud zrušovací uložit větší trest, než který jest vysloven v rozsudku, jemuž se odporuje.

§ 291.

Když se soud zrušovací vrátí do soudní síně, má rozsudek i s důvody rozhodovacími ústně vyhlásiti. Nebyl-li obžalovaný při přelíčení před soudem zrušovacím přítomen, budiž mu neprodleně sborovým soudem první stolice doručen úředně ověřený opis rozsudku. Co se týče sepsání rozsudku a vedení protokolu při přelíčení u zrušovacího soudu, budiž dbáno předpisů daných v §§ 260, 268—271.

§ 292.

Přelíčení o zmateční stížnosti pro zachování zákona podané řídí se povšechně tím, co jest ustanoveno v §§ 287—291, avšak s tou odchylkou, že obžalovaný nemá v něm účastenství a že zrušovací soud o tom vynese rozhodnutí ve sboru pěti soudců z nichž jeden předsedá. Shledá-li zrušovací soud, že zmateční stížnost pro zachování zákona podaná jest odůvodněnou, má rozhodnouti, že byl v této trestní věci v odpor vzatým usnesením nebo postupem, konaným řízením nebo vyneseným rozsudkem porušen zákon. Tento výrok zpravidla nemá účinku na obžalovaného. Byl-li však obžalovaný takovým zmatečným rozsudkem odsouzen k trestu, může ho zrušovací soud dle svého uvážení buď osvoboditi, nebo použiti mírnější sazby trestní, nebo podle okolností naříditi, aby se proti němu konané řízení znovu zavedlo.

§ 293.

Soud, jemuž se věc dle §§ 288 a 292 k novému přelíčení přikáže, má při tom za základ vzíti původní obžalobu, leč by zrušovací soud nařídil něco jiného.

Soud jest vázán právním náhledem, kterým se řídil při svém rozhodnutí soud zrušovací.

Ustanovení § 290, odstavec 2, jest také rozhodujícím pro rozsudek, jenž se vynese na základě nového hlavního přelíčení.

Do tohoto rozsudku se může podati zmateční stížnost ze všech důvodů v § 281 uvedených, ač nebyly-li tyto již odklizeny rozhodnutím soudu zrušovacího v téže věci vyneseným.

§ 410.

Vyjdou-li na jevo potom, když trestní rozsudek nabyl právní moci, polehčující důvody, které v době vynesení rozsudku tu ještě nebyly nebo alespoň nebyly známy, a pro něž by se sice nebylo použilo jiné trestní sazby, ale byl by se patrně vyměřil mírnější trest, nechť sborový soud první stolice (§ 401), přesvědčí-li se o těchto polehčujících důvodech, navrhne přiměřené zmírnění trestu sborovému soudu druhé stolice, jenž o tomto návrhu rozhodne po slyšení vrchního státního zástupce.

Zamítne-li se žádost za zmírnění trestu nebo návrh k tomu směřující, není proti tomu opravného prostředku.

Jestliže se sborový soud druhé stolice přidá k návrhu na zmírnění trestu vyměřeného soudem zrušovacím, má předložiti tento návrh zrušovacímu soudu, jenž o něm rozhodne s konečnou platností po slyšení generálního prokurátora.

§ 411.

Prominouti nebo zmírniti trest přísluší, pokud zákon jinak neustanovuje, presidentu republiky.

Žádosti za milost nemají odkladného účinku.

Podá-li odsouzený, nastoupiv trest, žádost za milost představenému trestnice neb úředníkovi, vyslanému na prohlídku trestnice, nechť ji představený trestnice odešle soudu, který rozhodl v I. instanci (§ 401), připoje k ní svůj projev o chování a zdraví trestancově.

Tento soud, jemuž buďtež také dodány všechny jiné žádosti za milost, nechť žádost zkouší a, shledá-li, že tu není důležitých důvodů, aby byl trest zmírněn nebo prominut, nechť ji zamítne. V opačném případě předloží žádost se svým návrhem sborovému soudu druhé stolice, který se o ní usnese, vyslechna vrchního státního zástupce a buď ji zamítne nebo ji se svým návrhem předloží ministru spravedlnosti. Rozhodl-li o rozsudku nejvyšší soud podle § 288, č. 3, nebo podle § 350, odst. 1, budiž doporučující návrh sborového soudu druhé stolice předložen tomuto soudu, jenž rozhodne, vyslechna generálního prokurátora, má-li se žádost zamítnouti nebo ministru spravedlnosti doporučiti.

Zamítne-li některý ze jmenovaných soudů žádost za udělení milosti, není do toho stížnosti.

Byl-li příslušník československého státu odsouzen před 28. říjnem 1918 některým soudem bývalé říše Rakousko-Uherské, ležícím však mimo obvod Československé republiky, nutno podati žádost za milost u soudu stejného druhu, jak ji rozhodl v první stolici, v jehož obvodě je domovská obec odsouzencova; nebylo-li by možno bez zvláštního šetření ji zjistiti, podá se žádost ke sborovému soudu první stolice, v jehož obvodu leží poslední známé bydliště odsouzencovo; neměl-li ho v republice Československé, podá se, byl-li žadatel odsouzen ve Vídni, k zemskému trestnímu soudu v Praze, byl-li odsouzen jiným soudem v území bývalého císařství rakouského, u zemského trestního soudu v Brně a, byl-li odsouzen soudem v zemích bývalé koruny svatoštěpánské, u sedrie v Bratislavě.

Týž postup, jako při žádostech za milost, zachovati je při žádostech za abolici (§ 2), úkol soudu přejímá tu však státní zastupitelstvo, které předkládá věc vrchnímu státnímu zastupitelstvu, a toto ministru spravedlnosti. Žádost nepřekáží tomu, aby nebylo ve věci dále jednáno.

Jak při žádostech za milost tak za abolici může president republiky neb instance v uvedeném pořadí vyšší naříditi, že nesmí býti žádost v nižší instanci zamítnuta, nýbrž že má býti s dobrým zdáním předložena, jakož i že výkon trestu má býti odložen nebo přerušen, nebo že trestní řízení nemá býti zatím zavedeno, nebo že v zavedeném řízení nemá býti zatím pokračováno.

Příloha II.

Zákon ze dne 31. prosince 1877, čís. 3 ř. z. z roku 1878, kterým se doplňují a mění ustanovení řádu soudu trestního o zmatečných stížnostech.

§ 3.

Soud zrušovací se má o zmateční stížnosti, která ho dle odstavce 2. § 285 tr. ř. došla, jen tehdy napřed v sezení neveřejném po slyšení generálního prokurátora, raditi, když generální prokurátor neb zpravodaj presidentem soudu zrušovacího ze středu tohoto soudu jmeno-

vaný, navrhne některé z usnesení v §§ 4, 5 a 6 uvedených.

Kromě toho nařídí se den k veřejnému přelíčení o věci přihlížejíc k předpisu v § 286 tr. ř. o tom danému, aniž jest k tomu potřebí usnesení zrušovacího soudu.

§ 4.

Při neveřejné poradě se může zmateční stížnost ihned zamítnouti:

1. Když ji měl již sborový soud první stolice podle § 1 tohoto zákona zamítnouti, nebo když uplatňovaný důvod zmatečnosti byl již rozhodnutím soudu zrušovacího v téže věci vynešeným odstraněn;

2. když zmateční stížnost opírá se o důvody zmatečnosti v § 281, číslo 1 až 8, nebo v § 344, č. 1 až 4 uvedené, a soud zrušovací jednohlasně jest toho mínění, že táž má býti jako patrně bezdůvodná zamítnuta, aniž jest k tomu dalšího rozebírání potřebí.

Toto usnesení může se při neveřejné poradě vynést také tehdy, když se má den k veřejnému přelíčení ustanoviti pro jiné důvody zmatečnosti, nebo proto, že si chce soud zrušovací vyhraditi výkon práva jemu dle odstavce 1. § 290 tr. ř. příslušejícího.

§ 5.

Při neveřejné poradě o zmateční stížnosti ve prospěch obžalovaného podané, může se jí, pokud generální prokurátor souhlasí, ihned vyhověti, když vyjde na jevo, že se nelze vyhnouti nařízení nového hlavního přelíčení, že však soud zrušovací nemá ještě ve věci samé rozhodovati.

§ 6.

Při neveřejné poradě může se dále naříditi, aby se podalo skutkové vysvětlení o tvrzeném porušení formy (§ 281, číslo 1 až 4 tr. ř., § 344, č. 1 až 5 tr. ř.).

§ 7.

Soud zrušovací může usnesení v § 4 uvedené vynést také při poradě o stížnosti dle § 2 k němu došlé, jestliže provedení zmateční stížnosti bylo podáno nebo jestliže lhůta k tomu prošla.